

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petítség egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyiltér petítsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmendetlen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Zala-Egerszeg 1883. szeptember 4.

A megyei bizottság mai napi közgyűlésének tárgyát kizárólag a megye székhelyén s több községeiben felmerült zavargások, azoknak folytán tett, vagy teendő intézkedések képezték.

Dacára annak, hogy a meghívók csak a szabályszerű nyolc nap előtt bocsátattak ki, a rendkívüli gyűlésre a bizottsági tagok nagy számmal jelentek meg, még a megye legtávolabbi részeiből is.

Glavina Lajos főispán és kormánybiztos úr ő méltósága éljenek között az elnöki felszólalván, mindenek előtti felemlítette a felséges uralkodó családban legújabb felmerült örven-detes eseményt, mire a gyűlés egyhangulag örömeinek és szerencse kívánatának felirat útján fog kifejezést adni.

Ez után főispán ur a napi tárgyra térve, előterjesztetett a m. kir. belügyminiszterium f. évi augusztus hó 28-án 3462. eln. szám alatt kelt rendelete, melylyel értesíti a megye közönségét, hogy a megye területén a legutóbbi időben előfordult nagyobb mérvű zavargások folytán veszélyeztetett élet és vagyonbiztonság helyreállítására rendkívüli intézkedések levén szükségesek, méltóságos Glavina Lajos főispán urat a megye területére kormánybiztossá kinevezte, hogy a megzavart közrend, élet és vagyonbiztonság helyreállítása érdekében minden szükséges intézkedések a legerélyesebben fogantassanak; kötelességévé teszi egyúttal a megye közönségének, hogy a kormánybiztos urat feladatának teljesítésében a legerélyesebben támogassa.

Felolvastatott ennek kapcsán Svastits Benó alispán úrnak páratlan tapintatossággal szerkesztett jelentése, a megye legtöbb helyén előfordult zavargásokról s a közrend helyreállítására tett hatósági intézkedésekről.

A megye közönsége mély fájdalommal fejezte ki a felett, hogy Zalamegyében, melynek múltja a hagyományos törvénytisztlet és rendszeret

szakadatlan fényes példát állítja elénk, — a polgárok egy részének személye és vagyona a csőselék garázdálkodásai által a közelmúlt napokban oly súlyos megtámadást szenvedett, hogy a közrend helyreállítására a legvégső rendkívüli eszközök váltak szükségessé.

A megye közönsége, a rend és a polgárok személy és vagyonbátorságának helyreállítására tett hatósági intézkedések felett teljes elismerését s a továbbiakra nézve kormánybiztos úr őméltósága valamint Svastits Benó alispán úr irányában osztatlan bizalmát fejezte ki; — kijelentette egyszersmind, hogy erkölcsi kötelességül tekintí, miszerint a megzavart közrend mielőbbi helyreállításában a megye minden polgára s különösen annak értelmisége saját körében kitelhetőleg közreműködjék.

Felhívja ugyanazért a közgyűlés a törvényhatósági bizottság tagjait, a községi előjárásokat s a megye összes értelmiségét, hogy a népet az izgatások és rendezavarások következményeire figyelmeztessék, higgadt nyugodt magatartásra intsek; figyelmeztessék az alkotmányos állampolgár első és legszebb kötelességére, a törvény és a törvényes hatósági intézkedések tiszteletben tartására; s figyelmeztessék végül, hogy a lefolyt gyászos események tanúságot szolgáltatnak, miszerint a törvény sérthetetlen tekintélye esorbát nem szenvedhet s hogy a rend és a polgárok személy és vagyonbátorsága, — melyek kivétel nélkül való oltalmazása az állam első és legfőbb feladata, — a legsajnosabb áldozatok árán is kéréllhetlenül kell, hogy fenntartassék.

A megye közönsége azon biztos várakozásának ad kifejezést, hogy Zalamegyének közszelleme, mint mindenkor, úgy a jelen viszonyok között is híven fogja teljesíteni feladatát.

Csertán Károly bizottsági tagnak felszólalása folytán a belügyminiszter felkéretni határozatott, intézkedjék hathatósan, hogy a ponyva irodalomnak bucsuk és vásárok alkalmával árulni szokott termékei, — melyek a nép körében veszélyes eszméket és izgatásokat terjesztenek, — kellő felügyelet és korlátozás alá vétessenek.

Sélyey László a ható safigyelmébe kérte, miszerint az izgatások összefüggésben látszanak lenni a horvátországi mozgalmakkal s azoknak egy messzebb kiható célja van.

Elnöklő főispán úr a feliratnak egyhangulag lett elhatározását, úgy a belügyminiszterhez ponyva irodalom korlátozása végett intézendő kérelmet végzőképpen kimondotta.

Indítvány tétel, hogy tekintettel a zavargások által előidézt rendkívüli helyzetre, a f. hó 10-én megtartandó rendes bizottsági közgyűlés elnapoltassék.

Az indítvány egyhangulag elfogadtván, a törvényhatósági bizottság f. hó 10-én megtartandó rendes közgyűlése elnapoltatott és Svastits Benó alispán ur megbízott, hogy az időben, midőn a a körülmények a közgyűlés megtartását lehetségessé teszik, annak összehívása iránt főispán ur őméltóságával egyetértőleg intézkedjék.

Gózonny László megyei főjegyző úr betérjeszti a megye legtöbb adót fizető tagjainak az 1884. évre az igazoló választmány által kiigazított névsorát, mely a közgyűlés által elfogadott és megerősített.

Végül elnöklő főispán és kormánybiztos úr őméltósága a bizottsági tagok által a zavargások megszüntetése érdekében a legnagyobb készséggel felajánlott erkölcsi támogatást szíves elismeréssel fogadván, a gyűlést feloszlatta.

És most visszatérve a gyűlés tárgyához és lefolyásához, s mert több felszólalást hallgatással mellőztünk, mulasztthatatlan kötelességünknek tartjuk kijelenteni, miszerint történt oly nyilatkozat, mely általában, de különösen a jelenlegi kényes körülmények között jobb lett volna ha elmarad; nyilváníthatjuk, hogy a megye területén a csend és rend helyre állítva van, s e részben legtöbb köszönettel tartozunk páratlan buzgóságú és szerencsés tapintatu alispánunknak, ki a minden előjel nélkül, villámként felmerült zavargások első pillanata óta nyolc napon és éjszakán által folyamatos működésben, rendeleteivel, preventív és gátló intézkedéseivel mindenkor kellő helyen, kellő időben megjelent,

„Zalamegye“ tárcája.

Egy öngyilkos életéből.

— Elbeszélése. —

Írta: Pécsi Elemér.

II.

A főváros zajából a kies helyre vezetett sorsom, csekély fizetésű hivatalnokká lettem. Jövedelmem alig volt elégséges a megélhetésre, de visszavonult életem lehetővé tette a csekély jövedelemből is fenntartanom magam. Ismerőseim soká nem akadtak; ki törődött volna a jövevényvel, ki többek reményét az előléptetéshez meghíúsítá. Hideg arcok, megvető tekintetek fogadtak, ha az emberekkel érintkeznem kellett. Idegenszerű volt előttem minden. Oh mit adtam volna egy jó barát bizalmáért, mily szívesen kötöttem volna bár életemet neki, s a várua várt jó barát nem jött; én egyedül maradtam. Szórakozásom egyedül a vidék bájjainak élvezetében s tanulmányokban összpontosult. Bejártam a környéket; megpihentem a esedesen folydogáló patak partján; vagy az erdők sűrű homályába mélyedtem, hol a csalógány dala gyönyörködtetett.

Egy ily kirándulásom alkalmával, nem messze tőlem, az ég vérpírosan fénylett. Sietve haladtam ki az erdőből — a hol épen voltam — azt hittem az ég. Csalatkoztam. Az erdőtől levő kis faluból hatalmas láng oszlopok emelkedtek. A falu égett.

Lélekszakadva rohantam a vész helyére, hogy ember társaimon segítsék. A falu, megérkezéseimkor, lángtengerben állott már; a fölkerelkedett szél által táplált tűz minden éghetőt felélesztéssel fenyegetett. A férfiak lármája, a nők jajveszékése, a gyermekek sírása, az ijedségtől megvadult állatok menekülése s a roskadó házakból kiömlő füst és forróság elkábítottak. Arra menekültem, a hol a tűz még kevésbé pusztított. Egy magánosan álló kastély elé értem, melynek tetőzete

szintén lángokban állt. A tűz borzasztóan működött. A gyenge feeszkendők nem voltak képesek hatalmának gátot szabni. Berohantam a kastély udvarába s erőmtől telhetőleg igyekeztem segíteni. E közben vágató kocsis ért az udvarba. Felszakított ajtaján halott halvány, 35-40 évesnek látszó nő ugrott ki. Arca ki volt kelve, szemei vérben forogtak. Mint örült rohant föl a kastély lépcsőjén. Utánna szaladtam s visszatartottam. A lángok ekkor már az épület belsejében dúltak, a feljárt falépcsőil lángot fogtak; alig volt már azokra lehetséges lépni. A nő tépte, szagatta magát, de én erős karokkal fogtam a s szabadba igyekeztem vinni. A nő ekkor egy velőt rázó sikolylyal s e szavakkal: leányom, hol van leányom, — öszeróskadt s elájult. Képeletet haladó gyorsasággal vittem a szabadba, lefektettem s aztán elszántan föl szaladtam az égő lépcsőkön. A hőség rekkenő volt. Teljes erőmből kiabáltam: ki van itt, szóljon. — — — Semmi felelet. Felrántottam a legközelebbi ajtót s elbűvölő látvány tárult elém.

A szoba közepén, fiatal, 15-16 éves leányka kezeit összetéve imádkozott. A láng nem jutott még ide s a leányka ezuttal biztonságban volt. Kevés idő kellett azonban, hogy a bős elem e személyt is martalékjává tegye. A leányka beteg volt; erre engedett következtetni rendkívül halvány színe, a pongyola öltözet s a felvetett ágy. Mit sem szóltam. Egy terítőt kaptam föl, azt a beteg gyermekre borítottam s azzal karjaimba véve menekültem vele a vészes helyről. A folyosó rettenetes füsttel volt tele, nem találtam lejáratot. Örüléshez közel futkostam fel s alá, már-már attól tartottam, lehetetlen lesz megmentenem a leányt. Saját életemmel nem törődtem, a leányka megmentése foglalta el egész valómat.

Majd egy perc telt el e borzasztó helyzetben, a mikor egy fellobbanó láng utat mutatott a lejárathoz. Óvatosan haladtam le a lépcsőkön, mert a legkisebb vigyázatlanság életünkbe kerülhetett. A leányka feje eszméletlenül hullt vállamra. Óvatosságom sem volt képes megmenteni a veszélytől. Az utolsó lépések felé kö-

zeledve azok egyike leszakadt alattam, én iszonyu kiáltással a lángok közé hulltam, mielőtt a kedves terhet egy kéz elkapta tőlem. A nyílás, melybe estem, nem volt mély, pillanat alatt kiugrottam abból s égő ruhával szaladtam keresztül az ez alatt összefutott emberek tömegén, kik inkább bámolni, mint tenni jöttek össze. Egy közeli pocsolyába ugrottam, a láng elaludt ugyan rajtam, de ruhám teljesen elpusztult s iszonyu égési sebeket szenvedtem. Sántítva hagytam el a szomorú helyet. Nem vette senki észre távozásomat, kinek is tünt volna föl az; nem ismertek. A megmentés érdeme sem illetett, mert nem tudtam, a leánykával mi történt. Lassu léptekkel inkább mászva mentem a városba vissza. Szégyeltem, ha emberrel találkoztam. Hajam le volt perzselve, kalpom keresztül égve, ruhám átluggasztva s vörös égési foltokkal tele. Sebeim véreztek, a vér nyomot hagyott maga után. Lábam az elégett cipőkből intő jelként kandikáltak elő. Szóval a legnagyobb bánattal néztem ki. Ehhez járult még a gond: a rajtam levő ruha volt csaknem egész ruhatárom, a még meglevő pár darab ünnepi alkalmakra volt szánuva. Felsőhajtottam s elgondolkodtam, vajlon ki vesztett többet a tűz által, a kastély gazdag tulajdonosa, ki ugyis avult házát ujjal pótolandja, vagy én, ki egészségemet, vagyonomat, mindenemet hoztam áldozatul. Bizonyára én vesztettem legtöbbet.

Sebeim ágyhoz szegeztek. A sebláz kitört rajtam. Nem volt, ki homlokom forró hevét szelid kézzel csitította, — ki égő szomjumat pohár vízzel oltotta volna. Oh mit tesz elhagyatottnak lenni! Tehetetlenül vergődtem kórágymon. A nyomor, mely környezett, mind érezhetőbbé vált; anyagi körülményeim orvosi ápolást nem engedtek, a házi szolgálat pedig nem pótolta azt a gondosságot, a mely enyhítette volna tán fájdalmamat.

Rettenetes álmaim voltak. Szüntelen égő romok közt haladtam. Az üszkös gerendák recsegve hullottak lábaim elé. Kétségbeesve küzdöttem, hogy megmentsém életemet. Aztán, lobogó fűrtökkel, fehér ruhás női alak szaladt felém, segélyemet keresve. Szemei kétségbeesés

Zala-Egerszeg, Zala-Lövő, Söjtör úgy Tapolca teljes feldulatását megmentette. De köszönettel tartozunk a megyébe rendelt katonaság vezetőinek is, hogy a célra vezető szigorú intézkedések mellett a humanizmust sohasem tévesztették szemük elől.

Végül a szigorú igazság constatórozása tekintetéből számos szemtanúnál tett kérdézősködésünk alapján jelenthetjük, miszerint szeretve tisztelt főispánunk ablakaira kavics dobás nem történt, a minthogy annak legkisebb nyoma sincs.

Alispáni jelentés az 1883 évi szept. 4-iki rendkívüli közgyűlésre.

Méltóságos főispán és kormánybiztos ur!
Mélyen tisztelt közgyűlés!

A jelen rendkívüli közgyűlésnek oly mélyen lesújtó indoka van, miszerint teljes lehetetlen, hogy annak közvetlen hatása alatt e jelentésem irásakor is rendelkezem a megindulástól ment azon higgadsággal, mely ily beláthatlanul komoly ügy részletezéséhez elengedhetlenül szükséges. De nem is lehet célja e jelentésemnek részletezés és nem is lehet ezuttal feladatam — és a mi még sajnosabb — ideje sem érkezett el még annak, hogy akár csak vázlatilag is eseteljem a megyénkben rövid 10 nap alatt történteknek végtelenül elszomorító képét: ámde a kötelesség, melynek rendíthetetlen érteke tartott fenn a megrendülésnek oly számos pillanataiban, ezuttal is egy teendő szab elém, melynek teljesítése elől el sem zárkozhatom és ez az, hogy midőn megyém törvényhatóságának egyetemelt képviselő bizottsága e rendkívüli közgyűlésében áll szemben azon rendkívüli helyzet kényszerével, mely szükségessé tette, hogy az állam legfőbb érdeke a közrend helyreállítása helyettesítendő kivételes intézkedés oltalma alá, ugyan akkor én, mint a megye első tisztviselője és a megyei közigazgatás vezetője, a mélyen tisztelt közgyűlés elé — kitől tisztársaimmal együttes megbízatásunk ered — az azt felfüggesztő kivételes intézkedés hatálya léptéig történt felette sajnos tényesetek rövid elsorolását terjeszsem a következőkben:

Folyó évi augusztus hó 23-án esti 9—10 óra között Zala-Egerszegnek ugynevezett fehéreképi és kaszálási, — két ellenirányú főutcai végeiről az ottan előzetes zaj nélkül s nagyobb részben iparos seregdek és tanoncokból összecsoportosult 30—40 főnyi két tömeg ugyanegy időben mindkét oldalról, a fő és mellékutakban levő izraelita lakások ablakait botokkal és kőhajításokkal bevverte a templom előtti főtérre vonult és onét nagy esődület és éktelen lármá közt a város végéig terjedő olai főútcán keresztül az izraelita lakások ablakait bevverte, a redőnyöket leszakgatta és összetörte. Mindez oly gyorsasággal történt, hogy a rögtön kivonult 10 főnyi foglarság a garázdálkodó tömeget csak is az olai utca közepén érte utól, s miután az első tetten ért garázdálkodó elhatott, a tömeg futásnak eredt, s a város végén elmenekült. Mindez a városban nagy esődületet okozott, mely eloszlatatván a csend és nyugalom további megzavarás nélkül helyre állott. A rendőri vizsgálat még az éj folyamán megindított és szakadatlanul folytatatván mintegy 15 tettes fogatott el.

Augusztus 24-ike nyugalomban folyt le az esti órákig. A nap folyamán letartóztatott 15 egyén a vizsgálat betéjezéséig a zala-egerszegi városi börtönbe záratott; délutáni 4 óra után azonban a városháza előtt csoportosulás kezdődött, a letartóztatottak kiszabadítására irányított célzat hangoztatásával; mely csoportosulás a rendelkezésre állott rendőri erővel csak nehezen és rövid időközökre volt eloszlatható. A Nagy-Kanizsáról kért és 1/4-ed 7 órakor érkezett egy század gyalogság bevonulása után azonban a városház előtti csoportosulás ezernél

árultak el. Hosszú ruhája lángtengerben uszott; ében fürteit egyenkint semmisítette meg a pusztító elem. A nőben a kastélybeli leánykát véltem fölismerni. Végső erőfeszítéssel ugrottam hozzá, átkaroltam, hogy meneküljek vele; iszonyú robaj — s mindketten a lángok közé hullottunk. Naponkint ismétlődött e látvány; nem mertem szememet lehunyni, nehogy az álom erőt vevén rajtam, feljűtsa a gyásznap emlékeit.

Sok idő telt el míg fiatalkorom győzedelmeskedett betegségem. Sebeim begyógyultak, fölkelhettem. Arcom a forradások örök nyomokat szántottak. Megíjedtem magamtól. Könnybe lábadtak szemem a kiállott szenvedések emlékezetére.

Büskomorra lettem. Nem tudtam, hogy az ismeretlen leányka megmenekült-e vagy sem. Szüntelen előttem lebegett kedves alakja. Oly érzés szállt szívembe, melynek hatását többé kiirtanom nem lehetett. Ha csak egyszer láthatom, ha hangját hallom, ha megmentve tudom, mily boldogság lett volna az reám nézve!

Egy alkalommal üdülést keresve, az utcán sétáltam. Gyönyörű lovak által vont kocsit robotott el mellett. A kocsiiban egy éltesebb s egy egészen ifjú ült. Gépiesen oda néztem. Szívem nagyot dobbant, a vér arcomba szökött s lábaim a földre gyökereztek. A fiatal nő a kastélybeli leányka volt. A kocsit tova robotott s én még mindig előbbi helyemen álltam.

Tehát él a leányka, tehát megmenekült a szörnyű veszélyből. Oh Istenem, mily boldoggá tettél engem — fohászodtam.

A kocsit egyszerre megfordult s szintoly gyorsan haladva, mint előbb, hozzám ért, ott aztán megállt. A bakról inas szállott le, elém sietett s levett főveggel a hölgyek nevében azok kocsijához kért. Képtelen voltam zavaromat eltitkolni; arcom lázas izgatottságban égett, szívem hevesen dobogott. A kocsihoz mentem. Az idősebb hölgy jóakaró mosolyval fogadott s bocsánatot kért, ha talán emlékezete tévedett. Kérdezte, nem voltam-e jelen az imént önnek elbeszelt tizesetnél. Zavarosan igent mondtam.

nagyobb tömeger szaporodván, a tömeg fenyegető magatartása miatt a letartóztatottaknak a helybeli kir. ügyészségi fogházba való átszállítása kísérletet meg, de ez a letartóztatottak ellenszegülése és a vidékről is érkezett zavargókkal folyton szaporodó tömeg megfokozására elégtelen katonai segéd erővel nem fogantatható.

Miután pedig a esődület mindig veszélyesebb alakot öltött és a letartóztatottak egyike a kiszökést sikeresen megkísérelve menekült, a városi polgárság tekintélyes tagjai a legnagyobb mérvű veszélyek elhárításának egyedüli feltételül a letartóztatottaknak, kik mint helybeli iparos seregdek különben is ismeretesek, — szabadon bocsátását kérték; mi esti 8 óra után, midőn már a katonaság is kődobásokkal tetleg megtámadott és az iszonyúvá nőtt tömeg végső féktelenségében tört ki, elégséges erő hiánya miatt, s főleg azon okból, mert a roppant tömegben kíváncsiságból csatlakozott tömérdek asszony és gyermek és a házak ablakai tele nézőkkel lévén, a katonaság fegyverét nem használhatta, meg is történt.

Erre a tömeg a városháza előtti térről el is vonult, de később újabb vidéki és nagybörzset földműves zavargókkal szaporodva a város utcáin keresztül az izraeliták lakásait megtámadta, azok ablakait bevverte, több lakások udvarába betört, pusztított, három boltot feltört és kifosztott, s az utcákon kődobálással minden védekezést lehetetlenné tett és a fegyveres erő csekélységénél fogva tetleg meggátlható sem volt egész éjjeli 1 óráig, midőn a zavargók eloszlottak.

Ugyanazon este a kanizsai parancsnokságtól erősítés kértett, honnan még azon éjjel három órakor, de csak egy század gyalogság érkezett. További megkeresésre azonban 25-én éjjel Sopronból a Knebel gyalog ezrednek ismét két százada, 26-án délután pedig a jelenleg Nagy-Kanizsán gyakorlaton levő Windischgrätz dragoны ezrednek két százada küldetett.

Augusztus 25-én a nappali órákban szintén teljes nyugalom uralkodott, felhívás intéztetett a város polgáraihoz, hogy a hatóságok a rend fenntartására irányított törekvéseiben közreműködjenek. Esti 6 óra után a katonaság a főtér megszállotta, az utcákat elzárta és minden utcába erős őrszolgákat küldött. 10 óráig nyugalom volt, midőn a fehéreképi-utcában az őrszolgák egy tömeggel találkozott, mely előle a mellék utcába kitért és egy boltot feltört és kirabolt; a másik őrszolgák találkozott ezen tömeggel, s midőn ez a rablást a katonai parancsnok felhívására sem hagyta abba, sőt a katonaságra egy lövést ejtett, a parancsnok tüzet vezényelt és egy egyén halva, egy súlyosan sebesülve regyott össze, egy pedig könnyű sebet kapott.

Az olai utcában az őrszolgák szintén egy nagy tömeggel ütközött össze; mely a felhívásra nem csak hogy nem vonult vissza, hanem 3 csoportra oszolva két tűz közé igyekezett szorítani a katonaságot, mely tüzet adván 5 egyén megsebesült. Ezeket kívül egy fosztogató csapatnak még egy tagja lövetett meg a katonaság által.

A garázdálkodó tömegek legnagyobb részben a vidékről bejött napszamosok, eselédék és földművesekből állottak, s a sebesülések is ezek köréből történtek.

A fentebb előadottaknak a megye székhelyén Zala-Egerszeg városában történt lefolyását egész tervszerű rohamossággal kísérte a megye legtöbb vidékein hasonló izgalmaknak és rendezavarások várható kiterjedésének jelensége és habár azonnal kiadott szigorú rendelettel egy a járási, mint helyi hatóságoknak legszigorubb köteletségére tétetett, hogy a rend sértetlen fenntartására minden szükséges intézkedést megtéve, a legerélyesebben örököljenek, az igazságokat és rendellenességeket meggátolják, eléggé sajnos tények csakhamar igazolták, hogy az igazságokat mindig veszélyes magva bő kikéltést nyert, mely már nem csupán romboló bosszúvágyban, hanem tömeges rablás és fosztogatásban, sőt gyilkossági bűntényekben termé meg igen is keserű gyümölcseit. Így augusztus 26-án este Sárhidán történt esődület alkalmával egy öreg izraelita tanító megöletett és kiraboltott;

— S nem én tartott vissza, hogy a lángok közé rohanjak, leányom után?

Haboztam, hogy megmondjam-e a valót, féltem, hogy a nő ténj jutalmazásra gondol. Meghaltam volna szégyenemben, ha ez történik.

Fel tettem, hogy hallgatók s az újabb kérdésre tagadólag válaszoltam.

A fiatal nő elhalványodott, reszkette fordult felém s halkán susogta: pedig úgy hasonlít hozzá!

Ezzel mindkét nő bocsánatot kért s a fogat elrohogott. Tovább mentem, csak most éreztem, mit vesztettem. A leányka arra oly részvétellel tekintett reám s én megtagadtam előtte magamat. Lehorgaszott fölve egy közeli vendéglőbe tértem, gépiesen helyet foglaltam. Nem hatott reám semmi; szemem egy pontra meredtek, a gondolatok egész raja küzködött agyamban. A pincér szava felrezengett; rendelést tettem s az előttem levő hirlapot magam elé tartam, hogy zavart arcom fel ne tűnjék. A híreket átfutva, szemem egy rovaton, mely „hős tett”-nek volt címezve, akadt meg. Olvasni kezdettem; arcom egyszerre elcsúszott, irtozatos izgatottság fogott el; indulatosan felugrottam s a hirlapot az asztalra vágva, elhagytam a vendéglőt. Kint még jobban felizgatott a düh, fel s alá jártam az utcákban, ajkamat véresre haraptam, a velem találkozókat ijedten tértek ki előlem.

Ha elmondom a kérdéses cikk tartalmát, indokolt-nak fogja ön találni felgerjedésemet.

A cikkben elmondott, hogy a mult hetek egyik napján X. község a lángok martaléka lön. A tűz vgyázatlanság által keletkezett. Az egész falu elhamvadt, a gazdag Csermelyi család szép kastélyát a romboló elem szintén megemészette. Hogy ember élet nem esett áldozatul, egyedül a hős Tölgyesi Árpádnak köszönhető, ki özv. Csermelyiné bájos leánykáját, Laurát, élte kockázásával, valóban mese szerűen mentette meg a biztos haláltól. Kétszer szakadt le alatta a falépeső, melyen drága terhét megmenteni igyekezett, kétszer küzdötte ki magát a bátor ifjú az égő zsarátnokok közül, végre is győzött hatalmas ereje s megmentette a már elalélt

augusztus 27-én éjjel Zala-Lövön, hol már az előző 2 éjjelen keresztül a rendőrség csak folytonos küzdelemmel volt képes a zavargókat eloszlattatni, részben a körül levő falvakból összesereglett — botokkal, puskával és revolverrel fegyverzett tömeg egész rendszeres vezénylet mellett az izraeliták lakásait pusztítólag megtámadta, 13 boltot feltört, bolti tárgyakat és pénzt rabolt, egy kazal szalmát felgyújtott és másnapra még nagyobb pusztítással fenyegetve távozott, mely ígérete beváltásában csak is a másnap estére oda érkezett lovas katonaság által tényleges fegyver használat mellett volt meggátolható; ugyan augusztus hó 25., 26. és 27-én a pac-sai és novai járás több községeiben, valamint Keszthelyen, Szentgróton és Sümegen az illető szolgabírák a rendelkezésükre állott rendőrséggel és a községi előjárók dícséretes buzgalommal folyton és szakadatlanul küzdöttek a tényleg megkísérlett zavargások eloszlátásával, de az izgalom folyton nőtt, s augusztus 28-án Szentpéterúrban egy bolt teljes kirablásával fajult, a mi másnap ugyanottan egy gyilkossággal ismétlődött; hasonlólag aug. 28-án este Söjtörön egy bolt kiraboltott és abban egy hordó petroleum meggyújtott, s csak midőn a harangok félreverték és a tüzoltók a boltban égő tűz oltására megjelentek, oszlott szét és vonult el lövöldözések mellett a garázdálkodó tömeg; a következő napon a vizsgálat katonai fedezet mellett a helyszínen teljesített, s ugyanazon alkalommal az elrendelt statárium is kihirdetett, ennek dacára a mint a vizsgálat befejeztével esti 8 órakor a katonaság 17 letartóztatott tettesel — kik Zala-Egerszegre szállítottak — Söjtör községből kivonult, a községen kívül össze sereglett tömeg a községbe mindenkit elrettentő fenyegetések közt betört, 2 boltot felvert és csak annak teljes kipusztítása után oszlott szét.

És itt kell, hogy félbe szakasszam az eléggé nem sajnálható rendezavarások előadásának sorát, melyeknek pedig még ekkor sem szakadt vége, de szerencsétlen folytatásuk a magas belügyminiszterium által augusztus 28-án elrendelt kivételes rendszabályok hatálya alá esvén, azokra nézve az illetékes intézkedés a megye főispánja mint kinevezett kormánybiztos ömcltőségének rendkívüli hatalmi körébe tartozik, melynek feladata és célja egyedül az lévén, hogy a megyénkben ily iszonyú mérvet öltött rendezavarások megfékeltessenek és helyre állítsassék a nyugalom, a rend, a polgárok békéje, a törvény tisztelete és az oly mélyen megrendített közbiztonságnak háborítlan érteke, bizonynyára mindennek ép oly gyors mint szerencsés eszközéséhez mindnyájan szívünk mélyéből kívánjuk a teljes siker áldását.

Mélyen tisztelt közgyűlés! a fentebbiekből látni méltóztatik, hogy szorítkozva tisztán a történet tények elsorolására, mellőztem minden részletet és oly adatok felemlítését, melyek a történetnek — azok közvetlen okai és szerencsétlen okozatainak bővebb, a vagy vélelmezhető jellemzésére szolgálhatnak; tettem ezt azért, mert a rendezavarások összes helyein folyamatosan lévő vizsgálat kell, hogy tüzetesen felderítse és megállapítsa azok mibenlétét, mert a nélkül ily ügyekben s ily viszonyok között a bármilyen ton vett értesülés sem ment teljesen attól, hogy részben vétehető tájékozást nyujtson; de eléggé sajnos zársvall nem fojthatok el egy megjegyzést, mely a történetek által lellem melyébe kitorolhatlenül vésett meggyőződésem kitolyása és ez az, hogy most, midőn a rendezavarások összes helyein folyamatosan lévő törvényes eljárás az elkövetett tetek érdeme szerint hozandja ítéleteit, midőn megtorlatatik az igazságnak átkos műve, elengedhetlenül kell, hogy az áldozatoknak igen is nagy csoportja közt mindkét irányban a legkérelmetlenebb szigor érje a lelketlen igazságokat, kiknek nyomában a vétek támadt, kik ezer szálú fátvállal borították megnyék népének szeplöden hírnevét, kik felismerhetlenek és kifürkészhetlenek voltak mindenütt és kiket még is oly számosan követtek, ezek ellen kell, hogy vétezzék, nyilvánosan is oly méltatlanul meghurcolt törvényhatóságunknak összes hatalmi és erkölcsi ereje, ne hogy az okozott szerencsétlenségek és előidé-

gyönyörű gyermeket. Reméli a cikkíró, hogy a legmagasabb elismerés méltó jutalma lesz az ifjú hősi feláldozásának.

Tehát azért szenvedtem, tehát azért nyomorodtam meg, hogy egy hazug kérdéjek a babérok, melyeket csak kevéssel előbb szerénységem elfogadni tiltott. Éreztem, hogy ez ember iránt végtelen gyűlölettel kell viseltetnem. S mégis rettentő fájdalommal melletti reményteltem. A leányka szende arra oly bizalommal tekintett reám; ha nem is tudja biztosan, de érzi, hogy én voltam megmentője. Mi oka lett volna különben tagadó válaszomra elcsúszni, mi oka lett volna, hogy oly részvétellel tekintsen reám. Csak most éreztem előbbi bátor tettem egész horderejét!

Végre is mit tehettem; megnyugodtam sorsomban. Lassankint feledni keztem a történeteket, szívem visszanyerte csendes nyugalomát, de nem az élet kedvet. Terhemre volt minden, kerültem az embereket, csendes visszavonultságban éltem.

A vágy rég ösztönzött, megtekinteni a tűzvész egykori színhelyét. Nagyon emlékezetembe maradt vérsé az, szerettem volna látni, hogy a pusztulás nyomai helyre vannak-e már állítva. Egy vasárnap délután kirándultam tehát. A leégett házak jobbra épülő felben levő újakkal pótolattak már. Első benyomásra most keletkező község gyanánt tűnt föl a rendes vonalban sorakozó házak tekintélyes száma. S mégis oly szomorú volt itt minden. A fák ékességeiktől, leveleiktől megfosztva, szenesülten emelkedtek az égnek, vára a fejsze csapást, mely őket földre terítte. Madárdal nem hangzott sehol; nem volt lomb, mely a picit fészkeket elrejtse a kíváncsi szemek elől; nem levél, mely a kis lényeket a nap heve ellen óvja s lágy szellőt hajtsón rájuk. A lakók arra büskomor. Kisebb nagyobb csoportokban szóltanul ülnek egyik-másik ház előtt, egy sóhaj s egy-egy előgördülő könny elárulja, hogy ez emberek fájdalmát az idő még nem szüntette meg. A máskor víg gyermek sereg felhagyott zajos mulatságaival; egykedvűen foglalnak helyet a falun végig futó gyepszőnyegen; nem merik az öregek látsult nyugalomát zavarni. (Folyt. köv.)

zett beláthatlan veszélyek leküzdése után is csak újabb alkalomra várva újítsák meg részhez műveket és ismét előidézzék azt, hogy megyénkben a törvényes rend és biztonság, melynek egyedül igaz hű öre a polgárság lelkiismerete, megtörhetetlen akarat és tettereje, ismét katonai kényszer erő oltalma alá jusson.

Zala-Egerszeg, 1883. szeptember hó 3-án.

Svastits Benó alispán.

Kormánybiztosi rendelet.

Glavina Lajos zalamegyei kormánybiztos úr önméltósága f. hó 1-én 11. sz. a. Zalamegye összes községeihez a következő rendeletet intézte:

A nagyméltóságú belügyminiszteriumnak 1883. évi aug. 28-án 3462. sz. a. rendelettel a Zalamegyében előfordult nagyobb mérvű zavargások folytán veszélyeztetett élet és vagyon biztonság helyreállítására kormánybiztossá nevezetvéen ki. rendelem mint következők:

1-ször. A városok úgy taluk községei előjáróinak meghagyatik, hogy a megyében előfordult zavargások folytán történt kormánybiztosi kinevezést, a rögtönítelő bíróság (statárium) kihirdetését, a katonai karhatalom kirendelését és fegyver használatra lett utasítását a községben a legtagabb értelemben kihirdessék és a népet a „magyar” névre szegített hozó tettek folytatásától szigorúan eltiltsák és megóvják azon szerencsétlenségtől, mely ezen intézkedések által a zavargókat érendi.

2-or. A városok és falusi községek előjáróságának kötelességévé tétetik, hogy a község kiterjedéséhez és népességéhez képest éjjeli őrjáratokat rendeljenek, melyek a község esendőre és a lakosok bátorságára felügyeljenek. Ezek hiteles napló szerint sorszámmal rendén állítsanak ki. A ki meg nem jelenik és helyettest nem állít, a község szegényei javára annyiszor a mennyiszor 5 forint büntetendő.

Ha a község ezt elmulasztja, a kárt, mely az őrség által elhárítható lett volna, első sorban a község viseli.

3-or. A szállodák kivételével, a korcsmák esti 8 órakor bezárandók. A közönséges ivó-szobák a szállodákban is 8 órakor kiüritendők.

Minden csoportosulások eltildandók, a zavargók elfogandók és a szolgabíróknak, N.-Kanizsán pedig a kapitányságnak átadandók. Nagyobb mérvű csoportosulások meggátlandók és azok valamint az előre látott zavargások a járás szolgabírójának azonnal jelentendők.

4-er. Az 1876. évi XIV. tc. 42. §-a szerint a belső és külső eselédnek a gazda tudta és jóváhagyása nélkül kimenni és a gazda által engedett időn túl kimaradni tilos lévén, a gazdáknak, vagy ezek képviselőinek kötelességévé tétetik eselédre felügyelni és ezeket a kivételre ideig ideig idején ki nem boesítani, vagy alattomos eltávozásukat a község előjáróságának bejelenteni; ellenkező esetben a eselédek kihágásáért a gazdák is felelősek lesznek.

5-ör. A községben megforduló idegenek szemmel tartandók és ha igaztalanul bizonyulnak, elfogandók. Ugyazint a helybeliek és megyebeliek is, ha igaztalanok.

6-or. A község lakosai fölhivandók, hogy a személyes biztonságra tartott fegyvereket, a mennyiben az alispáni hivatal által nincsenek engedélyezve, ennek vételétől 48 óra alatt az előjáróságának beszolgáltatják.

Ezen idő eltelte után megkutatandók és a szolgabíróknak beküldendők.

7-er. Minthogy a közbátorság állandóan veszélyeztetve marad, ha valaki otthon, vagy más községben rabolván, otthon sokszor az egész község tudtára prédájával együtt bántatlanul hagyatják, a községek előjáróinak szigorúan meghagyatik, hogy a Zala-Egerszegben, Zala-Lövön, Söjtörön, Szentpéterurán és másutt ez időszereint elkövetett rablásokról gyanus egyéneket a községben rögtön kiküldessék, a náluk talált elrablott tárgyakat biztonságba helyezessék, magukat az egyéneket pedig a szolgabíróknak bejelentessék. Ha utólag kiderül, hogy az előjárók ezen meghagyásnak nem feleltek meg, feleltre fognak vonatni.

Ezen rendelet szigorúan megtartatni és foganatosítani és a szolgabírók útján, Nagy-Kanizsán pedig a polgármester által az összes községeknek mihamarább kézbesíttetni határozatlik.

Kelt Zala-Egerszegben, 1883. szept. hó 1-én.

Glavina Lajos m. k.
zalamegyei kormánybiztos.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Az uralkodóház öröme A „Budapesti Közlöny” szeptember 2-án reggel 9 órakor megjelent rendkívüli kiadása hivatalosan a következőleg jelentette a trónörökösnek szülését: „Ő császári és királyi fensége Stefánia főhercegnő-trónörökösnek ma szeptember hó 2-án reggel 7 óra 15 perckor Laxenburgban szerencsésen egy főhercegnőt szült. Az örömdetes eseményt nevezett lap a következő meleg hangon írt sorokban kiséri: „Mindenkinek eleven emlékeztetés van a közhírről, midőn Magyarország fővárosa a közörmű és lelkesedés régóta nem látott jeleivel üdvözölte a fenséges trónörökösöt s bájos ifjú menyasszonyát. Nem csinált külső szertartás volt az, hanem az ország szívének önkénytelen fellobbanása. Pompára, fényre nézve jóval túl lehetnek rajtunk más nemzetek fővárosai, de a mi az érzelmek őszinteségét, a nemzeti érület tömeges összhangját illeti, túl nem tesz senki a magyarországi a kit az megszeret, meg van az szeretve. Meghallgatta az ég is az akkori köz-óhajtást, — a reménydús frigy meg lett áldva. — Őszinte érzelmekkel vesz részt a nemzet az akkor ünnepelt felséges pár életének újabb bol-

dogságában, ozztozik az ország az ő lelkesedve szeretett királya és királynéje azon hálaadásában, hogy Isten megengedte érniök életük teljében unokájuk születését. — Adja Isten, hogy a fényes új szülött számos évek során lehessen élvezetében azon kincsnek, melyet a népek szeretetében anyai ágon is örököl. — Az óhajtás őszinte, általános; meg fogja ezt is, mint az előbbit, hallgatni az ég!” — A keresztelési szertartás Laxenburgban, szerdán a legnagyobb fényvel lett megtartva. Az újszülött főhercegnő a keresztelésben Erzsébet, Mária, Henriette, Stefánia, Gizella neveket kapta.

Névsora a zalamegyei legtöbb adót fizető biztossági tagoknak 1884. évre, mely az 1883. szeptember 4-iki rendkívüli gyűlésben felolvastattott és megerősített: Gr. Festetics Jenő, gr. Festetics Tassiló, dr. Takács Jenő, Modrovits Gergely, Karczag István, Karczag Béla, Simon Zsigmond, Landauer Horác, Inkey László, Skublies Sándor, Szalacszy Farkas, Oltya Gedő, Edl István, Tarányi Ferenc, Stern Mór, Erdélyi Mihály, Barcza Sándor, Köller István, dr. Friedman Bernát, Bogay István, Blum József, Novák Ferenc, Hertelendy Ferenc, grf. Deym Nándor, Csutor Imre, Szy Sándor, Szily Dezső, Glavina Lajos, Hirschman Leo, Farkas József, Kaiser József, Honig Dávid, Dobrin Benó, Bedekovich Kálmán, dr. Gyömörey Vince, Fürst Benedek, Tóth Lajos, dr. Horváth Károly, Csendes József, br. Puthéany Géza, Sélley László, Forster Elek, Töreky Aladár, Ambrus Mihály, Isóó Ferenc, Peczek Pál, Vrana Frigyes, Kollár János, Babóchay György, Csertán Károly, Cseh László, Lázár Bernát, Skublies Gyula, Molnár István, Fábriánits Ignác, Mataszovits István, Csigó Pál, Guttman Henrich, Guttman Vilmos, Pulay Zsigmond, Skublies László, Bogay Máté, Eitner Sándor, Skublies István, Hubay György, Tolnay Károly, Löwinger Israel, Szele Ignác, Merkl Antal, Neuman Mór, Hirschl Ede, Löwensohn Samu, Vasdényey Antal, Csertán László, Köves Péter, Köves János, Dervarits János, Veiser József, Hetey Károly, Rosenberg Israel, Oszterhuber László, Kozáry Aurel, Schmiéd Emil, Becker Antal, Csigó István, dr. Krasovetz Ignác, Clement Lipót, Háczy Kálmán, Blau Pál, Szax Arnold, Pámer Antal, Kisfaludy Sándor, Königsmayer János, Szukits Nándor, Pihál Ferenc, Lepen Alajos, Konkoly Ambrus, Thassy Lajos, Eperjessy Sándor, Nagy Károly, Gadó Mátyás, Petrácsék János, Dervarits Akos, Miltényi József, Takács Alajos, Skublies Zsigmond, Bezeredy Sándor, Perlak Gyula, Lázár Farkas, Fischer Dávid, Sááry István, Leszner Ferenc, Ebenspanger Lipót, Tökésy János, Oszterhuber Lajos, Skublies Jenő, Kiss József, Berger János, Isóó Alajos, Laskay Ferenc, Svastits Károly, Ruzsits Károly, Vágnér Károly, Báán Károly, Hertelendy József, Szabó Imre, Schenk János, dr. Berger Ignác, Adam Antal, Forintos Kálmán, Szekeres József, Botka László, Stern J. Mór, Nunkovits Vilmos, Keller Ignác, Breier Ignác, Gráner Jakab, Baranyay Ödön, Orosz Pál, Arvay István, Besseney Ernő, Botka János, dr. Grész János, Barcza Kristóf, Dukász Sándor, Schwartz Samu, Neuman Miksa, Szirtey György, Fesselhoff József, Deák Mihály, Babos Károly, Hiller Eliás, Hoffman Adolf, Velisch József, Balogh Antal, Hajdinyák Gergely, Grosz Miksa, dr. Polácsék Arnold, Krosetz János, Nusal János, Csaly Lajos, ifj. Reischel Ferenc, Küllay József, Hakk Ferdinánd, Stern Vilmos, Pecsornik Ignác, Fehér József, Vogler József, Neuwirth Samu, Tamás Adam, Czigán Bertalan, Hayden Mihály, Guttman László, Breuer Gyula, Thassy Imre, Kiss János, Kohn Gáspár, Kollay Jeromos, dr. Horváth Antal, Hannay Andor, Hannay Imre, Hegedűs Károly, Tamás Ferenc, Trstyánszky József, Hencz Antal, Szigethy Antal, Récey József, Haba József, Günsberger László, Schleifer Sándor, Schillinsky Károly, Nagy József, Stefáits Miksa, Szüts István, Paskecz Miksa, Vidor Samu, Petlanovits Mihály, Babos Péter, Hollósy József, Vécsy László, Lang Henrich, Steiner Simon, Ujváry Illés, Bakó Samu, Kónyáry Mihály, Lichter Lipót, Farkas Ferenc, Marton Márton, Csesznák János, Veltner Jakab, Bettelheim Samu, Sigriz Robert, Berger Jakab, Tomka Endre, Solyomi Lipót, Mojzer József, Veltner Adolf, Paar István, Fülöp András, Gyömörey Gáspár, Vértessy Iván, Hauser János, Handler István, Grünbaum Ferenc, Schertz Albert, Berényi József, Veiss László, id. Reischel Venczel, Baronyi Ede, Baronyi Benedek, Hochsinger Sándor, Veiss Albert, Laskovits Ferenc, Kondor Ferenc, dr. Schreier Lajos, Szabó János, Szmodits Elek, Berger Adolf, Salamon Márton, Löwinger Ignác, Román Dániel, Balaton József, Schönfeld Miksa, dr. Graner Mihály, Nettekorf Dávid, Györfy Dániel, Hölm Frigyes, Wolf Sándor, Nagy Pál, Kesseldorfer Mihály, Rósás Mihály, Schwarzenberg Dávid, Eiberschtz Jakab, Kovács János, Rente Ede, Zigler Kálmán, Hladni József, Kummer Ferenc, Trstyánszky Lajos, Sós Kálmán, Bogay Kálmán, Thassy Miklós, Marton Gáspár, Rosenfeld Adolf, Koenitzer Alfréd, Hübnér József, Rácz Antal, Pap Károly, Csepely László, Hubinsky Adolf, Máyer Jakab, Grész Károly, Berger László, Ólop Samu, dr. Takács János, Máyer Sándor, Stern Ignác, Nusy Mátyás, Cságyó József, Oszterhuber Péter, Grünhut Fülöp, Neuman József, Máyer Salamon, Grünhut Alfréd, Prey György, Petrics Ferenc, Schertz Alber, Molnár Pál, Dannenberg Jakab, Czigán Károly, Banelly Sándor, Geischleger József, Fischli Mátyás, Kaiser Sándor, Chernel Ignác, Veismayer Mór, Rajky Lajos, Deutsch Manó, Vutskits János, Gordignáni Ferenc.

A zsidóellenes zavargások ügyében Kovács Zsigmond vesprémi püspök önműltsga egyházmegyéje papságához körlevelet intézett, melyben fölhívja őket, hogy mint a béke és szeretet igéjének hirdetői oda működjenek, hogy a veszélyes belvillongástól hiveik magukat távol tartsák, mert ilyen cselekedetek nem csak a köz-törvénybe ütköznek, hanem a felebaráti szeretet parancsolatával sem egyeztethetők össze.

Az augusztusi hónapban tartott közigazgatási biztossági ülésnek átirata folytán a megyei állandó vá-

lasztmány elhatározta: a megye alkosson szabályt, mely szerint a korbórló sátras cigányok által okozni szokott károsítások, tolvajlások meggátolása tekintetéből; s mert azoknak létezésé mások tulajdon jogának sértése nélkül nem is képzelhető, azok a megye területén nem tűretnek, kocsiok, lovaik árverés útján eladatnak, maguk pedig illetőségi helyükre toloncoztatnak. Az emberiség érdekében, s a civilizatio ezen szenny föltjának megszüntetése végett kívánjuk, hogy a megye mielőbb ily szabályt alkosson, a m. kir. miniszterium azt helyben hagyja, de azután a megye közegei foganatosítsák is.

A szepetki tüzkárosultak javára Lacher József kaszaházi vendéglős úr levél kíséretében tíz forintot volt szíves szerkesztőségünkbe beküldeni. Ezen összeget a helybeli járási szolgabírói hivatalhoz áttettük, a hol tudunkkal gyűjtő iv lett kibocsátva a szerencsétlenek érdekében. — Midőn a beküldő urnak szíves adományáért a károsultak nevében forró köszönetünket nyilváníjuk: egyuttal elengedhelen kötelemünknek tartjuk a közönséget felkérni, szíveskedjenek könyöradományukkal a hajléktalanok nyomorán enyhíteni! Szép jellemvonása a magyarnak, hogy a szerencsétlenség által sújtottak fölsegélyezésében mindenkor nemes lévvél buzgolkodik. Ragadjuk meg most is az alkalmat és nyujtsunk segítyt a nyomorban sínlődőknek!

Örömmünnepély Csáktornyan. Stefánia trónörökösnek szerencsés szülése alkalmából Csáktornyan — mint bennünket értesítenek — a középületek fölobogózva voltak s 9 órakor ünneplés nagy mise tartatott, melyen jelen volt a kir. járásbíró, uradalmi tiszttakar, tanári és tanítói kar s az ott időző Krób Pál kir. tanfelügyelő ur, kir. adóhivatal, szolgabíró, városi előjáróság s nagy számú közönség. Este 6 órakor a zsinagógában tartatott a hálaadó istentisztelet, hol magyar nyelven alkalmi imádság mondatott s végül Kölesy Hymnusát énekelték. A város több épületén tricolor lengett.

Megbízható forrásból merített tudomás alapján írhatjuk, miszerint a szeptember 25-re kitűzött megyebiztossági tagok választása bizonytalan időre — talán novemberig — elnapoltatik. E részbeni hivatalos rendelkezés a legközelebbi napokban várható.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Koleszár Mihály* keszthelyi polgári iskolai tanítót a kismartoni állami polgári iskolához rendes tanítónak nevezte ki. A pénzügyminiszter *Szegedy Sándor* zalaegerszegi adófelügyelői számgyakornokot ugyanoda III. osztályú számtisztvé nevezte ki.

Megegyék több heiyéről kaptunk a zsidóellenes zavargásokról hosszab és egész a legapróbb részletekre kiterjedő leírásokat. Nem akarván azonban az egyébként is többé kevésbé felfingerült állapotban levő kedélyeket még inkább irritálni, tehát azok közlését mellőztük. Amnyit azonban felmentünk, hogy a zavargás legnagyobb mérvet Tapolczán öltött, hol az összecsozdult és felbőszült nép a katonaságra lött s egy katoná meg is halt és a katonaságnak csak a legnagyobb erőfeszítéssel és véraldozattal sikerült a tömeget szétoszlatni.

A zalamegyei nemesi pénztári és alapítványi választmány a kamatok meghatározása iránt véleménynyadás végett kiküldött biztosság írásbeli jelentése alapján, tekintettel a jelentésben felhozott fontos indokokra, főképp pedig figyelembe véve, hogy a kamatból az országban általában alább szállt, legutóbbi gyűlésen határozatképp kimondotta, hogy a Zalamegye nemesség tulajdonát képező nemesi pénztár és alapítványi választmány felügyelete alatt álló nevelési alapítványok kihelyezett tőkét után a Tarányi József-féle alapítvány kivételével, mely alapításánál fogva 7% kamatot gyümölcsöz, a fizetendő kamatokra nézve a kamatból 1884-ik év január 1-től kezdve 5%-ra leszállítatlik.

Iskola megnyitás. Krób Pál úr, megyénk ügybuzgó tanfelügyelője, f. hó 3-án a perlaki városház tanástermében összehgyült polgárság előtt emelkedett szemlélt beszéde és a tanító ünnepélyes megeskedtetésével, — zajos éljenzések között — nyitotta meg az újonan felállított perlaki áll. elemi népiskolát. Folyó hó 10-én megkezdődött a rendszeres oktatás is, addig azonban míg a megyei törvényhatósági közgyűlés által a magas kormány rendelkezésére boesított „filanda” épület átalakítása megtörténik, — hogy az oktatás ne szüneteljen. — Perlak város derék előjárósága a város házában lévő 2 szobát engedte át tanteremkél.

Halalozás. Lisziák Ferenc úr, köztisztelőt és szeretetben álló perlaki ügyvéd, — ki néhány hete orvosi operáció végett Bécsben tartózkodott, — folyó hó 5-én hosszú szenvedés után elhunyt. A boldogultnak hült tetemei édes otthonától távol, Bécsben tétettek örök nyugalomra. A béke anyála virraszson hamvai felett!!!

Alapszabály megerősítés. A megyénk törvényhatósági területén alakult *dobronaki fazekas ipartársulat* alapszabályai a földművelés-, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által f. évi 37325. sz. a. a törvényes bemutatási záradékkal ellátattak.

Tűz ütött ki f. hó 2-án este 9 óra tájban Csátáron. Hat lakóház melléképületekkel együtt lett a pusztító elem áldozata. A kár 3673 fitra lett hivatalosan becsülve.

Elveszett zálogcédula. Fritsch Albert adófelügyelősi hivatalnok úr lapunk útján tudatja, hogy a héten szobájában az asztalon egy június 4-én Komin J. helyb. zálogintézet tulajdonosnál 362. sz. a. kiállított, arany henger óráról szóló zálogcédula talált. Az óra 15 fitra van becsülve és 11 fit lett reá adva. — A tulajdonos a cédulát nála átvetheti.

Új megyei postahivatalok. F. hó 1-én Gyertyános, Pusztá-Magyaród, Orosztony, Beeschely és Tót-Szent-Márton községekben kir. postahivatal lépett életbe. A *gyertyános* kézbesítő kerületéhez Koóth, Hottieza és Kageza községek, a *pusztá-magyaród*-hoz Nagy-Rada, Kis-Rada, Baksaháza és Kerecseny községek, a *tót-szent-márton*-hoz Petri-Vente község, továbbá Kálmán, Petri pajtai és Ujmajor pusztá valamint Szürkítői major, a *beeschelyi*-hez Pola község fognak tartozni. — Ez utóbbi két posta hivatal életbe léptetése folytán a Letenye-Murakeresztúr között közlekedő kocsik küldőnjárat, továbbá a Bánok-Szent-György Letenye közti gyalogjárat és a Kis-Kanizsa és Kanizsa város közti közlekedő naponta

kétszeri gyalogjárat be lett szüntetve, míg ezek helyébe Letenye és Nagy-Kanizsa város közt Beesehely és Kis-Kanizsán át, továbbá Bánok-Szent-György és Beesehely közt naponként kocsiküldőne járatok és Beesehely Tót-Szt-Márton, valamint Tót-Szent-Márton Tót-Szerdahely közt naponta gyalogjáratok közlekednek. Ez utóbbi intézkedés nagyon is célravezető és a vidék régi óhajának teljesen megfelelő; mert míg az ideig Letenye téli időben a Mura áradásai alkalmával a pósta közlekedéstől rendszeren napokon keresztül el volt zárva, most e baj egyszer s mindenkorra el lett hárítva, mivel többé nem Murakeresztúrral, hanem Nagy-Kanizsával van pósta összeköttetése.

Metereológiai észleletek Csáktornán augusztus hórl. Közép légnyomás: 748.0 mm; legnagyobb légnyomás: 53.0 mm 13-án reggel 7 órakor; legkisebb légnyomás: 41.6 mm 10-én reg. 7 órakor. Közép hőmérséklet: 19.5° C; legnagyobb hőmérséklet: 29.4° C. 15. délután 2 órakor; legkisebb hőmérséklet: 11.7° C. 17-én reg. 7 órakor. Közép párányomás: 13.0 mm. A levegő közép nedvessége százalékokban: 80.7% legeseke-lyebb nedvesség: 46.0% 27-én d. n. 2 órakor. Közép felhőzet: 1.8. Egészen derült ég észleltetett: 15-ször, s egészen borult: 5-ször. Összesen észleltetett: 89 szél és pedig: északi 23; északkeleti 5; keleti 11; délkeleti 3; déli 28; délnyugati 7; nyugati 6; északnyugati 6; szélesed megfigyeltetett: 4-szer. A légközi csapadék havi összege: 66.25 mm. Legnagyobb csapadék mennyiség: 37.95 mm — volt 11-én. Napok száma csapadékkal (esővel) 7; harmattal 10. Köd volt 3 napon. Égi háború volt 3-szor. Jégeső nem volt. Jeney észlelő.

Vigyázatlanúság áldozata. Mult hó 31-én Weinberger Mina légrádi lakos hajón a drávai hídnál egyedül mosott, mi közben vigyázatlanúság folytán a másfél m mélységű vízbe esett és belefullt.

Szerencsétlenség. Tóth Márton es-tomaji lakos napszámok harmadfél éves János fia a es-tomaji szőlőhegyben játszás közben egy vályog gödörbe esett s mire édes anyja segélyére jött, a kis fiu a gödörben levő vízbe fullt.

Vizbefúvás. A muraszabályozási előmunkálatoknál dolgozó napszámok egyike fürdés alkalmával Podturen határában a Murába fullt és holttestét Domasincez község kápolnában 26-án kifogták. A jelzett előmunkálatoknál működő mérnökök és napszámok kihallgatása után constatálva lett, hogy a hulla bizonyos Hericz János safforszkói illetőségű egyén holtteste, a ki mult hó 22-én saját vigyázatlanúsága következtében fullt Podturen alatt a Murába.

Augusztus hónap városunkban elhunytak: 2-án Ruisz Ferenc 35 éves néptanító gümőkórban, 2-án Pétsi Juliánna, 63 éves bentese, gyomorrákban, 9-én Paragi Juliska, 7 napos, börtönőr leánya, köhögésben és Németh Örszöbet, 27 éves fuvaros neje, gümőkórban, 10-én Aldor Mária 3 hónapos, eseléd leánya, sorvadásban, 11-én Grünbaum Szélin 4 hetes, kereskedő leánya, béhurutban, 13-án Pákozdi Ferenc, 4 hetes, eseléd fia, sorvadásban és Ebedli Rozsi, 12 éves, földműves leánya, tüdő sorvadásban, 14-én Schlemmer Hermán, 1 napos, borbély leánya, idétlen születésben, 15-én Mihályovits Lajos 46 éves árvaszéki aljegyző, szívszélhűdésben, 24-én Simon Roza 3 éves, eseléd leánya, sorvadásban és Furnek Mária 66 éves koldusnő, kimerülésben, 25-én Grol Ilona 5 hetes eseléd leánya, 26-án Essenhoffer Terezia 83 éves végegyengülésben, Szakonyi József 30 éves eseléd lőtt sebben és Szabó József 21 éves eseléd agyonlövés által, 27-én Posta Örszöbet, 64 éves földművesné, tüdő vizenyőben és Rozenberger Dávid 71 éves kereskedő, külsértések folytán, 28-án Nempáner Ilka, 6 hetes, eseléd leánya, nehézkórban, 30-án Kovács István, 3 1/2 éves, szabó fia nehézkórban és Szabó Katalin, 47 éves eselédné tüdőgyulladásban Zala-Egerszegen 1883. augusztus 31-én Rigó Ferenc körorvos.

Irodalom.

A „Regényvilág” harmadik évfolyama is befejezéséhez közeledik. A hozzánk átküldött legutóbbi nyolc füzettel már 48 füzetet kaptunk e kitünő és mindenkor várva-várt folyóirat az évi folyamából. Még négy füzet és Révai testvérek, a vállalat kiadói ismét önzetesen tekinthetnek vissza az elmúlt évre, melynek irodalmi termeléséhez ők épen e szépirodalmi lapok hasábján a legkitünőbb bel- és külföldi írók legjelesebb műveivel járultak. — Jókai nagyhatású, minden korban gyönyörködtető regénye: „Minden poklokon keresztül” röviddel ezelőtt történt befejezése óta Véka Lajos „Pali bácsi”-ja jön nagyobb folytatásokban, mit Véka tollának tisztelői — és ezek sokan vannak — annál nagyobb örömmel fogadnak. „X. de Maistre” büleselkedő, de azért nem kevésbé érdekes műve: „Utazás szobám körül” szintén befejeztetett. „Szana Tamás” jeles fordításában mindenesetre számot tevő a munka, mit szívesen fog elolvanni mindenki, ki azt eredeti nyelvben nem élvezheti. Most a francia irodalomnak egyik legújabb és legzebb műve, Ludovic Halévy „L'Abbé Constantin” című regénye folyik. „A tiszteletes úr” c. a. Zempléni P. Gyula fordításában. Halévy neve sokkal ismertebb, minsem itt különösen ajánlanunk kellene, a fordítás pedig az eredeti szépségeit mindenütt feltüntetni igyekszik. A tárcáról most is csak azt mondhatjuk, a mit már ismételve elmondottunk.

Szellemes írók szellemű dolgozataival találkozunk e rovatban és hogy a jónál jobb, érdekesnél-érdekesebb elbeszélések, rajzok, finom pikantériák általános tetszésben részesülnek, tanúsítja az a körülmény, hogy számos más lap e cikkeket utányomásával igyekszik az élvezettel kapcsolathoz magának a Regényvilágnak hírnevét is terjeszteni. (A „Regényvilág” megjelenik Révai testvérek könyvkiadóhivatalában Budapesten, Váci-utca 11. sz. a. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 95 kr., fél-évre 3 frt 90 kr., egész évre 7 frt 80 kr.)

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Hirdetések.

Elért gyógyhatások.

melyek a esudával határosok, melyeket a Hoff János-féle maláta gyógytápláló-präparátumok eredményeztek, amit egész Európában 400 nyilvános gyógyintézetnél több hivatalosan bizonyított.

Legkínosabb kehék, legveszedelmesebb tüdő- és gyomorhajok meglették gyógyítva az első Hoff János-féle maláta- gyógytáplások által. (A meggyógyultak saját szavai.)

Hoff Jánosnak

a valódi maláta gyógytápláló-präparátumok egyedül feltalálójának és készítőjének, a legtöbb európai hata mak udvari szállítójának, és kir. tanácsosnak, a koronás arany érdemkereszt tulajdosának, a porosz és német rendek lovagjának és Hoff János-féle maláta präparátumok egyedüli gyártójának, Bécsben, Gyári helyiség: Grabenhof, Bräunerstrasse 2 sz. Irda és gyári raktárhelyiség: Graben, Bräunerstrasse, 8 sz.

Legújabb nyilvános gyógytudósítás és köszönetnyilvánítás.

Tekintetes uram! Aprilis óta igen nagyermű torok-gégékatarusba szenvedtem, minden, az orvosok által ajánlott szerk eredménytelenül voltak. Oly rekedt voltam, hogy egy szót sem tudtam hangosan beszélni, erős köhögési rohamban szenvedtem, semmi étvágyam sem volt, nem tudtam aludni, folyton soványodtam és erőm fogytak; végre egy helybeli lapban figyelmessé lettem az ön gyógyeredményére (torokgégékatarus); habár nem vagyok barátja a lapokban való hirdetéseknek, végre mégis elhatároztam magamat és rendelkeztem tetteim ömök itteni raktárában maláta kivonat-egészség-söréből és maata cukorkáiból és kinyilvánítottam, hogy Isten segítségével és az ön kitünő gyógyhatású szere által most jelentékenyen jobban érzem magamat. Sokkal jobban érzem magamat, észrevehetőleg erősbodóm, kitünő étvágyam van, nyugodtan alszom és dolgomat ep oly rendszeren végezhetem, mint az előtt. A mindenhátt. Isten áldja meg tekintetes urat és sokáig értesse a szenvedő emberiség javára. Meg egyszer kitévezem legforróbb köszönetemet az ön kitünő hatású gyógypräparátumáért. Kérem, szíveskedjek számomra küldeni ismét 58 palackmaláta gyógyegészség-söréből, 5 doboz maláta-cukrot, 10 kilo gyógyhatású csokoládét, 5 palack koncentrált maláta kivonatot. —

Kitünő tiszteltetlek kötelezettje
Pozsony, 1882. december 28-án Kerner Antonia
kapitány leánya.

Katonakórházak főorvosainak hivatalos gyógyjelentése.

Cs. és kir. 28 számú Helyőrségi kórház Agramban. Hoff János maláta-kivonatú egészség-sör és maláta egészség-csokoládéja kitünő hatásúnak nyilvánult labldadozó betegéknél, továbbá katarus, nehez légszói bajban szenvedeknél legkitünőbb erősítő és gyógyító szer. Dr. Kaiser főrs és kórházi vos Dr. Ischitz főorvosos.

A valódi Hoff János-féle maláta-kivonatú egészség-sör ára: 13 palack 6 frt 96 kr., 28 palack 12 frt 68 kr., 58 palack 25 frt 48 kr., 13 palacktól fűfelé hához ingyen szállítatik. Bécstől szállítva: 13 palack 7 frt 26 kr., 28 palack 14 frt 60 kr., 58 palack 29 frt 16 kr., negyed kilo maláta csokoládé 1. 2 frt 40 kr., II. 1 frt 60 kr., III. 1 frt. Nagyobb megrendelésnél árlengedés. Maláta-cukor 1 doboz 60 kr. (fél és negyed doboz is kapható). 2 frt áron alul nem küldetik. Az első valódi hamisítatlan Hoff János-féle mell-maláta-cukor kek papirban van Vételnél csak ilyen kell kéri.

Kapható: Zala-Egerszegen Hollósy József gyógyszerüzében, valamint Hubinszky Adolf és Weisz Jónás unokanővese kereskedésében. 96. 12-2.

Mindenemű fogfájás, még ha a fogak lyukasak vagy töröttek is, pillanatsnyi idő alatt és tartósan elhárítatik a híres

INDIAI KIVONAT

(indischer Extrakt) által. E kitünő tulajdonságánál fogva ezen szernek egy háznál sem szabad hiányoznia. Valódi hamisítatlan minőségben, palackokban elhelyezve, palackja 35 krajával Zala-Egerszegen egyedül Hollósy József gyógyszerész urnál kapható. 5. *—9.

ÉN RIX VILMA

ezennel nyilvánosságra hozom, hogy én, mint

Dr. RIX A. özvegye

vagyok egyedüli készítője az igazi és hamisítatlan eredeti Pempadour-féle pasztának. Ezen világhírű paszta, mely már száz év óta a legelőkelőbb és legmagasabb körökben a legnagyobb elterjedésnek örvend, jótállás mellett eltávolítja a nap-pörsenéseket, májfoltokat, bőrkiütéseket, szepiöket, bőrtakakat, az orr vagy kéz-vörösséget, himlőnyelket, főleg az arcon előfordulni szokott mindenemű kiütéseket. Számos, a legjelesebb professzor által kiállított és ezen pasztának jóságát és ártalmatlan voltát igazoló bizonyítvány van birtokomban és főraktáromban bárki által megtekinthető. Az arenk üde fiatal színt és finomságot kölcsönöz és megóvja a legvégső korig a ráncoktól. Ezen pasztát, melyet köznyelven esoda-pasztának neveznek, a bécsi nők bálványozzák; mivel hatású bámulatos.

Ára bepecsételt csomagban használati utasítással együtt 1 frt 50 kr. — Pecsét és dr. Rix aláírása nélküli pasztát nem kell vásárolni.

Rix Wilma, dr. Rix A. özvegye.

(Bécs, I. Adlbergasse 12. sz. saját hazamban)

Kapható Zala-Egerszegen, Hollósy József gyógyszerésznél.

81. 6—5.

Szikenyben (natrium) és lavanyban (lithium) legdúsabb tartalmú európai savanyúvíz

RADAINI SAVANYÚVÍZ;

gazdag lavany tartalmánál fogva különösen ajánlatik köszvény-, epe-, vese- és húgykőbetegségekben;

szikeny tartalmánál fogva pedig gyomor-, béhurut-, sárgaság-, gyomorpuftadás-, aranyérbántalmaknál és idegbajokban.

Azonkívül kellemes ízénél és nagy mennyiségű szénsavtartalmánál fogva (51.66) 54. *—19.

a legjobb
hűsítő ital.
Főraktár
Fenyvesi Miksánál
Zala-Egerszegen.

Pontos bortermelőknél!

Családi viszonyok miatt szabad kézből eladó mintegy

1000 akó

legjobb karban levő boros hordó. Bővebb értesítéssel szolgál

Hubinszky Adolf

99. 3—1. fűszer és vaskereskedelem Z.-Egerszegen.

Murad Effendi nagy Szultán hölgyeinek szigoruan megőrzött titkai dr. Burg Alfred, a híres orientalista által nyilvánosságra hozattak és az egész hölgyvilág előnyére kiadtak.

1. szám. A titok, míg a nő él, hóf-hérszínű és bárszony finomságu arecal birni, arefetékek vagy puder nélkül, semmi ránc a legvégső korig, az are hóf-hér és tiszta lesz; a szer ártalmatlan volta iránt teljes biztosság. 94. 4—1.
2. szám. A titok, szép, rózsapiros ajkakra, gyönyörű hosszú szemöldökre és gyönyörűségű fogakra szert tenni; általában teljes jótállás a szer kitünősége és ártalmatlan volta iránt.
3. szám. A titok, hóf-hér teljes karokat bírhatni, orvosszer nélkül, egyszerű bedörzsölés által napjában, teljes jótállás a szer ártalmatlanságáért.
4. szám. A titok, kelletlen szőrt az arecél eltávolítani, a hiányzó haját a fején pótolni, a haj kihullását megakadályozni, az egész testet kellemes illattal, mint ibolya, rózsá stb. illattal elárasztani.

Ezen 5 különleges szer együttvéve 5 frt 42 krba kerül, mindegyik külön-külön 1 frt 10 kr. Szétküldésnél 15 krral több. Minden a legnagyobb jótállás uellett.

A párisi párfümszerk gyára raktárában.

BÉCS II. RIX.

Cs. kir. szabadalmazott

egyetemes emésztő-por Dr. GÖLIS-től.

(1875-től fogva kereskedelmi cikk. — Bejegyzett cég.)

Eddig még utol nem éretett hatására nézve az emésztés- és cértisztítás terén, s a test táplálása és erősítésére nézve. Ezáltal naponként kétszeri és sokáig folytatott használata mellett valódi gyógyszerre válik számos még makacs betegségekben is, mint p. o. emésztési gyengeség, mellégés, a gyomor-tulterhelése, a belek petyhüdsége, ideggyengeség, mindenemű aranyeres bajok, görvélly, guga, sápadtság, sárgaság, valamennyi által borbaj, rák, időszakos főfájások, fűrges és köves betegségek, tályogalkodás, stb. Ez az egyetlen és gyökéres szer a megőrzött köszvény és mellhájban (tuberculose). Asványz, gyógymódul úgy ezelőtt, mint annak használata alatt, valamint utólagosan gyógyszerül is kitünő szolgálatot tesz. 68. 25—11.

Egy nagy doboz ára 1 frt 26 kr. — Egy kis doboz 80 kr. Kapható: Z.-Egerszegen Hollósy József gyógyszerésznél, valamint általában az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerüzében és fűszerkereskedésében.

A hamisítástól megmenekülésre figyelmeztetek mindenkit, hogy a valódi egyetemes emésztő-por dr. Gölis pecsétjével van elzárva, s minden doboz a védbélyeggel, s kívülről ily címmel van ellátva. P.k. concess. Uniu. Speisen-Pulver des dr. Gölis Wien.

Főszállítóhely: Bécsben, Stefansplatz 6, (Zwettlthof).